

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/91/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010174
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6120010174.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovaného I. B., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 1. júla 2020, o odvolaní obžalovaného I. B. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 15.04.2020, sp. zn. 7T/4/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného I. B., nar. XX.XX.XXXX v Q. Q., trvale bydliskom A. XX, Q. Q., t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Q. Q.

o d s u d z u j e

podľa § 156 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na ú h r n ť trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a ď u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanému u k l a d á trest prepadnutia vecí:

1. nábojnica predložená na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“
2. nábojnica získaná skúšobnou strelbou zo zbrane predloženej na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“
3. opakovacia krátká ručná expazná zbraň - revolver M. výroby (výrobca E.), značky E., kalibru H. (H.), výrobného čísla V

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Výroky o ochrannom opatrení a o náhrade škody sa ponechávajú n e d o t k n u t é .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica uznal obžalovaného I. B. rozsudkom zo dňa 15.04.2020, sp. zn. 7T/4/2020 vinným zo spáchania prečinov ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 28. 10. 2019 v čase okolo 10.15 h na parkovisku v chatovej oblasti A. - D. po predchádzajúcej slovnej výmene napadol T. B., nar. XX. XX. XXXX, trvalým bydliskom W. P. X, Q. Q., kde sa jej zastal U. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvalým bydliskom S. XX, P. A. tak, že ho chytil za ruky a odtlačal ho od nej, na čo reagoval tak, že z vrecka nohavíc vytiahol plynovú pištoľ zn. V., č. V cal. H. a z bezprostrednej blízkosti strelil U. Q. do oblasti pravého oka, na čo ten spadol na zem a následne opätovne začal napádať T. B. tak, že ju stiahol na zem a kopal ju do hlavy, oblasti rebier, bil ju pästami po celom tele, čím spôsobil T. B. zranenia - dve tržné rany vo vlasatej časti nástennej oblasti hlavy dlhé 1 cm, zlomeninu nosových kostí bez posunu s krvnou podliatinou okolo pravej očné, pomliaždenie hrudnej steny s podkožnými krvnými výronmi, dve rezné rany na hrudnej stene vpravo dlhé 4 cm a 1 cm, pomliaždenie brušnej steny, pomliaždenie s podkožnými krvnými výronmi na pravom pleci a pravom ramene, pomliaždenie v oblasti pravého zápästia a chrbta pravej ruky s podkožnými krvnými výronmi a odreninou na chrbtovej strane druhého prsta pravej ruky, pomliaždenie driekovej oblasti a panvy s predpokladanou dobou liečenia 10 až 14 dní, a U. Q. spôsobil zranenia - odreninu tváre pod pravým okom, podráždenie pravého oka s prekrvácaním spojivky a akútne zníženie sluchu na pravom uchu s predpokladanou dobou liečenia 3 až 4 týždne.

Za to obžalovanému uložil podľa § 156 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1, § 46 Tr. zák. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu uložil aj trest prepadnutia vecí, a to:

1. nábojnica predložená na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“
2. nábojnica získaná skúšobnou strelbou zo zbrane predloženej na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“
3. opakovacia krátká ručná expazná zbraň - revolver M. výroby (výrobca E.), značky E., kalibru H. (H.), výrobného čísla V..

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej T. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom W. P. X, Q. Q., škodu v celkovej výške 3 039,00 Eur. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému U. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bydliskom S. XX, P. A., škodu v celkovej výške 1 114,30 Eur. Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bol poškodený U. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bydliskom S. XX, P. A., so zvyškom škody odkázaný na civilný proces. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., pobočka Banská Bystrica, so sídlom Skuteckého 20, Banská Bystrica, IČO: 35 937 874, škodu vo výške 133,56 Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný I. B., a to písomným podaním prostredníctvom obhajkyne zo dňa 14.05.2020, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 18.05.2020. V písomných dôvodoch namietal výrok o treste odňatia slobody napadnutého rozsudku, ktorý považoval za neprimerane vysoký. Ku skutku, ktorý sa mu kladie za vinu ho dohnalo neriešenie situácie ohľadne výchovy a hlavne výživy jeho maloletého syna, o ktorého sa matka dlhodobo ani finančne, ani inak materiálne nestará, nevenuje sa mu ako matka, všetko zostalo na ňom a jeho matke. Dlhodobé neriešenie uvedeného ho dohnalo k tomu, že nezvládol situáciu pri odchode poškodenej T. B. z miesta ich obvyklého pobytu a riešil to bitkou. Uvedenú situáciu prehodnotil, necíti voči poškodenej žiadne emócie a je potrebné, aby sa staral o svojho maloletého syna. Má za to, že v jeho prípade je prevaha poľahčujúcich okolností vzhľadom k tomu, že sa ku skutku priznal, oľutoval ho a spáchal skutok v silnom citovom rozporení. Záverom tohto odvolania požiadal odvolací súd o zmiernenie výšky trestu aj vzhľadom k tomu, že sa musí starať o maloletého syna, ktorý je odkázaný výživou na jeho osobu vzhľadom k tomu, že matka toto nie je schopná zabezpečiť. Maloletý syn sa teraz nachádza u jeho matky, ktorá žije len z dôchodku a nie je schopná v plnom rozsahu zabezpečiť jeho základné potreby.

Obžalovaný podal odvolanie aj sám, písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 18.05.2020, v ktorom uviedol, že žiada odvolací súd o alternatívu trestu, nakoľko má za to, že spĺňa zákonom dané ustanovenia, ktoré okrem iného môžu trest odňatia slobody nahradiť domácim väzením.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril aj okresný prokurátor, ktorý uviedol, že trest uložený obžalovanému považuje za primeraný. Opätovne poukázal na počet a rozsah zranení, ktoré obžalovaný spôsobil poškodenej. Taktiež sa nestotožňuje s jeho tvrdením, že u neho prevláda pomer poľahčujúcich okolností. Obžalovaný bagatelizuje svoje konanie, zodpovednosť za skutok sa snaží preniesť na poškodenú. Argumentuje aj skutočnosťou, že sa musí starať o svojho syna, o ktorého sa však musel starať aj v dobe spáchania trestného činu. Má za to, že tvrdenia obžalovaného uvedené v odvolaní sú účelové a nemajú vplyv na posudzovanej trestnej činnosti. Vzhľadom k tomu navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania obžalovaného podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal tento odvolateľ odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadal i pre prípad, ak by tieto zdôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. a v tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne, i keď z iných dôvodov, ako uvádzal obžalovaný.

Najskôr je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, trestu, náhrade škody a ochranného opatrenia. Krajský súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa prejednávanému prípadu venoval náležitú pozornosť. Žiada sa pripomenúť, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal kladne, v dôsledku čoho prvostupňový súd v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. (neprávne uviedol v zmysle § 257 ods. 6 Tr. por.) prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný a v zmysle § 257 ods. 8 Tr. por. (nesprávne uviedol v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por.) okresný súd vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie stíhaného skutku sa nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody a ochranného opatrenia. Zistená zrejmejšia nesprávnosť nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia okresného súdu.

Pokiaľ ide o výrok o treste, ktorý bol uložený obžalovanému, v tejto súvislosti súd prvého stupňa dôvodil predovšetkým tým, že pri úvahách o druhu a výmere trestu prihliadol na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa okresného súdu bol obžalovaný doteraz trikrát súdne trestaný, pričom vo všetkých prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Pre protiprávne konanie na úseku priestupkov bol šesťkrát právoplatne postihnutý, pričom jedným postihnutím bolo aj postihnutie pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil fyzickým útokom na poškodenú T. B. dňa 24.10.2019 a následne opakovanými telefonickými vulgárnymi útokmi voči jej osobe v období od mesiaca september až do mesiaca november 2019. Okresný súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák. (doznanie, oľutovanie trestnej činnosti) a dve prirážajúce okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák. (spáchal viac trestných činov a tiež, že už bol za trestný čin odsúdený). Podľa okresného súdu nie je možné obžalovanému priznať to, že by sa skutku dopustil v ospravedlniteľnom silnom citovom rozporení, pretože jeho vzťah s poškodenou bol neharmonický, konfliktný dlhodobý, v ktorom sa obaja rozchádzali a následne k sebe vracali. Vo vzťahu k poškodenej nešlo o jeho prvé protiprávne konanie. Ospravedlniteľným silným citovým rozrušením bude spravidla taký stav duševného rozporenia páchatel'a, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje jeho rozumovú alebo vôľovú zložku konania, čím významným spôsobom znižuje mieru jeho zavinenia. Je potrebné ním rozumieť silné citové pohnutie páchatel'a, pričom povaha takéhoto citového pohnutia (strach, zlosť, radosť a pod.) nemá na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti vplyv. Podstatou silného rozrušenia môže byť krátkodobá duševná porucha alebo iný stav vyvolaný ochorením, silnou telesnou alebo duševnou vyčeranosťou, prežitím otrasnej udalosti, útokom na osobu páchatel'a. Stav silného rozrušenia nemožno priznať, ak si ho páchatel' spôsobil alkoholom alebo omamným prostriedkom. To, že konflikty medzi poškodenou a obžalovaným spôsobovalo aj požívanie alkoholických nápojov obžalovaným vyplýva z dokazovania, hoci obžalovaný tvrdí, že problém s alkoholom nemá. O opaku však svedčí znalecký posudok č. 01/2020 vypracovaný L.. L. P.. Okresný súd pri úvahách o výške trestu vychádzal podľa § 41 ods. 1 prvá veta Tr. zák. z trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 156 ods. 2

Tr. zák., teda podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný, keďže obžalovaného odsudzoval za dva trestné činy a ukladal mu úhrnný trest. Za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 2 Tr. zák. je zákonom stanovený trest odňatia slobody od jedného roka do troch rokov. Z tohto dôvodu okresný súd s použitím § 38 ods. 4 Tr. zák., teda pri prevahe pomeru príťažujúcich okolností, kedy sa dolná hranica trestnej sadzby zvyšuje o jednu tretinu a prichádzalo do úvahy ukladať trest odňatia slobody v rozpätí dvadsať mesiacov až tri roky, uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Pre výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, lebo doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, berúc do úvahy aj § 48 ods. 4 Tr. zák., pretože náprava obžalovaného bude dostatočne zabezpečená aj v ústave na výkon trestu odňatia slobody s miernejším stupňom stráženia a ani pre zabezpečenie ochrany spoločnosti nie je nevyhnutné, aby bol obžalovaný zaradený do ústavu s prísnejším stupňom stráženia. Ukladanie alternatívnych trestov (peňažného trestu, či trestu domáceho väzenia), ale aj podmieneného trestu odňatia slobody prvostupňový súd v prípade osoby obžalovaného nepovažoval vzhľadom na jeho osobu, jeho (aj) kriminálnu minulosť, spôsob spáchania skutku a jeho následky za dostatočné. Okresný súd obžalovanému zároveň uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. aj trest prepadnutia vecí, ktoré použil na spáchanie trestného činu, a to 1. nábojnice predložená na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“, 2. nábojnice získanej skúšobnou strelbou zo zbrane predloženej na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“ a 3. opakovacej krátkej ručnej expaznej zbrane - revolvera M. výroby (výrobca E.), značky E., kalibru H. (H.), výrobného čísla V..

V reakcii na odvolacie námietky obžalovaného krajský súd zdôrazňuje, že s argumentáciou prvostupňového súdu sa v upravenom rozsahu stotožnil, bolo by nadbytočné ju v tejto súvislosti a na tomto mieste znovu opakovať. V osobe obžalovaného ide o človeka, ktorý v čase spáchania skutku dovŕšil XX rokov a ktorý sa v minulosti dostal opakovane do rozporu so zákonom. Pokiaľ ide o spáchanie priestupku, a to fyzického útoku na poškodenú T. B. dňa 24.10.2019 a následne opakovaných telefonických vulgárnych atakov voči jej osobe v období od mesiaca september až do mesiaca november 2019, za ktoré mu bola uložená pokuta vo výške 30 Eur, s touto skutočnosťou sa prvostupňový súd náležite vyrovnal spôsobom uvedeným vyššie v tomto rozhodnutí. Prvostupňový súd správne ustálil jednu poľahčujúcu okolnosť, a to, že sa obžalovaný k spáchaniu trestných činov priznal a úprimne ich oľutoval (ust. § 36 písm. l) Tr. zák.) a aj príťažujúcu okolnosť, že spáchal viac (dva) trestné činy (ust. § 37 písm. h) Tr. zák.). Pokiaľ však u obžalovaného aplikoval príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., a to, že bol za trestný čin odsúdený a následne mu ukladal trest odňatia slobody s použitím § 38 ods. 4 Tr. zák., teda pri prevahe pomeru príťažujúcich okolností, v tejto súvislosti pochybil. Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že hoci má obžalovaný tri záznamy, vo všetkých troch prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Z uvedeného dôvodu u neho nemôže ísť o recidívu v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák. Pomer príťažujúcich okolností teda nebol v prevahe nad poľahčujúcimi okolnosťami, ale v rovnováhe, preto nedošlo k zvýšeniu dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa ustanovenia § 38 ods. 4, 8 Tr. zák. Z tohto dôvodu bolo obžalovanému možné uložiť trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby za najprísnejší zo zbiehajúcich sa trestných činov, a to pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 2 Tr. zák. Odvolací súd ma za to, že obžalovanému je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody najmä vzhľadom na počet osôb, voči ktorým sa obžalovaný konania dopustil, spôsob jeho konania a na rozsah spôsobených zranení, a to v zmysle individuálnej a generálnej prevencie pred páchaním trestnej činnosti. Z uvedeného dôvodu neprichádzalo do úvahy uloženie alternatívneho trestu domáceho väzenia, pretože tento by nebol dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovaného. Podľa názoru krajského súdu pätnásťmesačný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám, na ktoré bol povinný súd v rámci úvah nielen o druhu, ale i o výmere tohto trestu prihliadnúť. Pokiaľ sa obžalovaný domáhal priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. a) Tr. zák., a to, že by sa skutku dopustil v ospravedliteľnom silnom citovom rozporení, v tejto súvislosti aj krajský súd dôsledne zvýrazňuje, že táto neobstojí z dôvodov, ktoré špecifikoval okresný súd v dôvodoch napadnutého rozsudku.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon v sankcii ust. § 156 ods. 2 Tr. zák. umožňuje jeho páchatelovi uloženie trestu odňatia slobody od jedného do troch rokov. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu aj zo strany krajského súdu bolo namieste v prípade obžalovaného ukladať mu trest odňatia slobody pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a keďže obžalovaného odcudzoval za dva prečiny, tento trest mu bol uložený ako úhrnný v zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. Predovšetkým sám obžalovaný si musí dôsledne uvedomiť, že bol v posudzovanej trestnej veci postihnutý skôr miernym trestom a v prípade opakovania trestnej činnosti, a to najmä násilnej povahy, by už bol nepochybne postihnutý prísnejšie.

Obžalovanému bol súčasne podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. uložený aj trest prepadnutia vecí mu patriacich, použitých na spáchanie trestného činu, a to 1. nábojnice predloženej na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“, 2. nábojnice získanej skúšobnou strelbou zo zbrane predloženej na skúmanie (1 ks) s dnovou signatúrou „P.“ a 3. opakovacej krátkej ručnej expaznej zbrane - revolvera M. výroby (výrobca E.), značky E., kalibru H. (H.), výrobného čísla V.. Krajský súd zároveň rozhodol, že podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

Keďže okresný súd nepochybil ohľadom výroku o ochrannom opatrení a nepochybil ani vo výroku o škode, s poukazom na skôr uvedené, rozhodol krajský súd o odvolaní obžalovaného spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.